

Datum
2024-08-21

Diarienummer
KS-2024/667.311
Er referens
[Klicka här för att ange text.](#)

Handläggare
Linnea Askling
08-53531353
Linnea.Askling@huddinge.se

Region Stockholm

Samråd om ny regional utvecklingsplan, RS 2024–0344

Bakgrund

Huddinge kommun har fått möjlighet att yttra sig kring Region Stockholms samrådsförslag till ny regionala utvecklingsplan. Samrådsförslaget är en revidering av den nu gällande regionala utvecklingsplanen med förlängd tidshorisont från 2050 till 2060. Samrådsförslaget innehåller både en regional utvecklingsplan och en regional utvecklingsstrategi.

Samrådsförslaget har en utvecklad vision jämfört med RUFSS 2050 för stockholmsregionen: *Europas mest attraktiva och hållbara storstadsregion att bo, leva och verka i*. Till visionen finns tre övergripande mål som är kopplade till de tre hållbarhetsaspekterna social, ekonomisk och ekologisk hållbarhet. Under varje övergripande mål finns ett antal mål som följs av ett antal prioriteringar.

Förutom vision och målstruktur innehåller samrådsversionen en rumslig inriktning för Stockholmsregionen samt ett avsnitt om genomförande av planen. Huvudsakliga rumsliga strukturen kvarstår sedan RUFSS 2050 med fokus på flerkärnighet. Samrådsförslaget är beskrivet av region Stockholm som ett utkast varpå text om vissa frågor kommer att kompletteras till granskningsförslaget.

Samrådet pågår mellan 10 april och 30 september 2024. Huddinge har fått förlängd svarstid till 3 oktober 2024. Region Stockholm planerar att remittera ett granskningsförslag under år 2025 och ambitionen är att den nya regionala utvecklingsplanen ska antas i Regionfullmäktige i maj år 2026.

Regionen har i missivet ställt ett antal frågeställningar gällande vision och mål, samt planeringsinriktningar. Det finns också frågeställningar om samrådshandlingens utmaningar och styrkor samt rumsliga inriktning och plankarta. Regionen önskar också få svar på frågor om former för samverkan, roller och ansvar för den regionala utvecklingen. I huvudsak besvarar Huddinge frågorna i det södertörnsregiongemensamma yttrandet.

HUDDINGE KOMMUN

Postadress
Huddinge kommun
Kommunstyrelsens förvaltning
141 85 Huddinge

Besök
Kommunalvägen 28

Tfn 08-535 300 00
Tfn vxl 08-535 300 00

huddinge@huddinge.se
www.huddinge.se

Datum
2024-08-21

Diarienummer
KS-2024/667.311

Förvaltningens synpunkter

Huddinge står bakom Södertörns gemensamma yttrandet men har utöver det följande synpunkter.

Huddinge kommuns huvudsakliga synpunkter

- **En genomförandeinriktad plan med mer fokus och spets** – samrådsförslaget är mer komprimerat och genomförandeinriktat men skulle än mer kunna tydliggöra regionens roll som samordnare i genomförandet.
- **En plan som tydliggör hur regional balans ska uppnås** – en viktig regional fråga som skapar hållbarhet på flera nivåer. Den regionala utvecklingsplanen behöver beskriva hur den balanserade regionen ska uppnås samt hur uppföljning ska ske.
- **Intensifiera genomförandet av regionala stadskärnorna** - Den flerkärniga strukturen innebär inte bara utpekande av kärnorna utan bidrar också till den regionala balansen. Arbetet med handlingsplanerna behöver fortsätta att fokusera på gemensamt genomförande och handlingskraft.
- **Transportinfrastruktur som visar framtida behov** – Att beskriva framtida behov av infrastruktur är viktigt för den regionala utvecklingsplanen och dess genomförande. För Huddinge kommun är både Bytespunkt Flemingsberg, med nedsänkning av väg 226 och Spårväg syd viktiga för att uppnå och bibehålla ett fortsatt hållbart resande i södra regionhalvan.
- **En plan som integrerar social och ekologisk hållbarhet** – flera utmaningar som klimatförändringar, segregation, ojämlikhet och den upplevda otryggheten i regionen har ökat och den nya regionala utvecklingsplanen behöver låta ett hållbarhetsperspektiv genomsyra alla områden i planen, där både social och ekologisk hållbarhet adresseras.

En genomförandeinriktad plan med mer fokus och spets

Huddinge kommun välkomnar att samrådsförslaget har komprimerats, att genomförandeåtgärder har fått ett större utrymme i planen, samt att frågor kopplat till finansiering och påverkansarbete gentemot statlig nivå behandlas. Dock skulle regionen kunna vara ännu tydligare kring den egna rollen i genomförandet av den regionala utvecklingsplanen. Regionen har en viktig uppgift i att samordna genomförandet, vilket tydligare bör beskrivas under avsnittet *Region Stockholms roll i genomförandet*.

Avsnittet om genomförande beskriver i nuläget snarare regionplanerarens roll än regionen som organisation. Ett tydligare helhetsgrepp skulle kunna tas där frågor kopplat till exempelvis hur regionens olika förvaltningar samverkar för att tillsammans genomföra den regionala utvecklingsplanen beskrivs. Stycket om finansiering skulle kunna kompletteras med att regionen ska arbeta för att i samverkan med kommunerna utveckla alternativa finansieringsformer för genomförande av regionala utvecklingsfrågor. Exempel på områden där regionen kan bidra med relevanta kunskapsunderlag är att analysera behovet av idrotts- och kulturanläggningar med regionala upptagningsområden samt kopplat till detta erbjuda forum där kommunerna kan samverka kring etablering.

Datum
2024-08-21

Diarienummer
KS-2024/667.311

Huddinge ser positivt på det parallella arbete som pågår med att ta fram handlingsplaner för de regionala stadskärnorna. Även ambitioner kring regional balans, klimat och social hållbarhet bör konkretiseras i egna handlingsplaner för att genomförande ska möjliggöras. Handlingsplaner bör kopplas till respektive mandatperiod, innefatta handlingsorienterade åtgärder, en tydlig ansvarsfördelning samt följas upp. Huddinge önskar en samordning när handlingsplanerna ska följas upp utifrån gemensamt överenskomna statistikområden.

En plan som tydliggör hur regional balans ska uppnås

Det finns en ojämn fördelning av arbetsplatser och platser inom högre utbildning i länet med en tyngdpunkt mot de norra delarna, medan bostadsexpansionen är stor på den södra länshalvan. Obalansen är en av regionens största utmaningar och bör adresseras tydligare i en ny regional utvecklingsplan. Det bör finnas beskrivet hur regional balans ska uppnås samt vilka indikatorer som ska användas för att följa upp och mäta måluppfyllelse.

En ökad regional balans bidrar till ett diversifierat näringsliv och kompetensförsörjning i hela regionen. Regional balans bidrar även till att lösa utmaningar kopplat till klimatpåverkande utsläpp då det minskar transportbehov och behov av investeringar i transportinfrastruktur. Obalansen kopplar dessutom starkt till social hållbarhet då tillgänglighet till arbetsplatser, kultur och service är en faktor som främjar en hållbar samhällsutveckling, ökar invånarnas livskvalitet, minskar pendlingsstider och har positiv påverkan på trygghet på lång sikt.

Samrådsförslaget lyfter centraliserade och etablerade kulturinstitutioner som styrkor i regionen. Att det finns få kulturella noder i regionen utanför den centrala regionkärnan är en stor utmaning. Regioninvånarnas jämlika tillgång till konst och kultur har betydelse för att uppnå samrådsförslaget mål om social hållbarhet. För att möjliggöra träffsäkra och gemensamma insatser för kulturen utanför huvudstadskommunen, och således uppnå ökad regional balans, tycker Huddinge att kulturfrågan bör få en större plats i den nya regionala utvecklingsplanen och synas bland prioriteringarna.

Intensifiera genomförandet av regionala stadskärnorna

Huddinge står bakom den fortsatta rumsliga inriktningen med flerkärnighet och arbetar aktivt med att skapa förutsättningar och förverkliga de två regionala stadskärnor som finns inom kommunen. Både Kungens kurva och Flemingsberg har goda förutsättningar att bidra till sitt omland med arbetsplatser, utbildningstillfällen, kultur, idrott samt service.

Det påbörjade arbetet med handlingsplanerna har god potential att vara en betydelsefull del av helhetsarbetet givet att handlingsplanerna har fokus på handling och aktiviteter. Här ser Huddinge att Region Stockholm skulle kunna ta en mer aktiv roll kring påverkansarbete kopplat till de stora barriärer som exempelvis infrastruktur av nationell karaktär utgör genom Huddinges båda regionala stadskärnor.

Datum
2024-08-21

Diarienummer
KS-2024/667.311

Flemingsberg

Huddinge anser att det är viktigt att bibehålla den aktörsgemensamma samverkan som finns i Flemingsberg och ser det som ett föredöme för andra stadskärnor att ta efter. Samverkan är viktig för Flemingsbergs fortsatta utveckling till regional stadskärna. Till grund för arbetet ligger det regionala utvecklingsprogrammet för Flemingsberg som Huddinge kommun, Botkyrka kommun och Region Stockholm gemensamt tagit fram. Det vore eftersträvansvärt att se en mer aktiv roll kring regionen som fastighetsägare utifrån ett stadsutvecklingsperspektiv för att bidra till kärnans framväxt.

För att förverkliga regionens Life-Science-strategi finns i Flemingsberg viktiga samverkansformer som behöver bibehållas och nyttjas, som Flemingsbergs Science.

Kungens kurva

Huddinge kommun arbetar aktivt med Kungens kurvas utveckling, både genom planering av det första bostadsområdet som ska ha cirka 3500 bostäder och genom att tillsammans med Stockholm verka för att knyta samman Kungens kurva – Skärholmen till *en* regional stadskärna. Huddinge kommun har en aktörsgemensam samverkan med Stockholms stad - Skärholmens stadsdelsförvaltning med fokus på platsutveckling, trygghet och näringslivsfrågor. I arbetet deltar även Kungens kurva-Skärholmen Fastighetsägare ekonomisk förening som en viktig samarbetspart. Huddinge anser att regionen har stor möjlighet att bidra med både samordning samt påverkansarbete för att få till *en* sammankopplad regional stadskärna.

Transportinfrastruktur som visar framtida behov

Transportinfrastrukturen utgör en av de viktigaste mellankommunala frågorna inom regionen. Huddinge önskar att den regionala utvecklingsplanen bör utvecklas inom området transportinfrastruktur så att den hanterar en möjlig framtida utveckling mot 2060.

Bytespunkt Flemingsberg

Flemingsberg är som utpekad storregional bytespunkt med tågstopp för regional- och fjärrtåg viktig för hela Stockholm-Mälarenregionen. Utveckling av bytespunkt Flemingsberg inklusive nedsänkning av väg 226 krävs för att förbättra den storregionala tillgängligheten och skapa goda förutsättningar för ett framtida ökat kollektivtrafikresande i och till den regionala stadskärnan. Nedsänkningen av väg 226 är en del i en effektiv trafikförsörjning för att kollektivtrafiken ska kunna ta sig över väg 226 planskilt och därmed uppnå sin fulla potential.

För att hantera det ökande resande som den kraftfulla stadsutvecklingen i Flemingsberg krävs en effektiv och attraktiv bytespunkt. Huddinge önskar en ännu tydligare prioritering av storregionala bytespunkter i samrådshandlingen, för att regiontågtrafiken ska kunna upprätthålla attraktiva restider och för att utpekade storregionala bytespunkter inte ska konkurrera med varandra. De regionala och

Datum
2024-08-21

Diarienummer
KS-2024/667.311

storregionala bytespunkternas kapacitet måste säkerställas och mer fokus behövs på genomförande och ansvar.

Kollektivtrafikens konkurrenskraft

En ökad transporteffektivitet i hela regionen finns som mål i samrådshandlingen men Huddinge kommun saknar en tydlig definition av begreppet transporteffektivitet. Samrådsförslaget visar tydligt på att kollektivtrafiken ska prioriteras och utgöra persontrafikens ryggrad. Däremot saknas skrivningar om kollektivtrafikens konkurrenskraft gentemot andra fordonsslag. Så länge kollektivtrafiken inte är minst lika bra eller bättre än biltrafiken så kommer regionens målsättning om kollektivtrafikandel inte kunna nås.

Tydligare koppling mot länsplan och kollektivtrafikplan 2050

Huddinge kommun tycker att det är positivt att samrådsförslaget lyfter såväl behov av nya investeringar i regionen som behov av styrmedel för att uppnå ett transporteffektivt samhälle. Att prioritera underhåll och återinvestering är också viktigt då transportsystemet på många sätt lider av kapacitetsbrister och störningar och det är viktigt att särskilt kollektivtrafiken upplevs som pålitlig och robust, framför allt när många kommuner planerar sin bebyggelseutveckling längs pendeltågssystemet.

Framtida behov av transportinfrastruktur bör framgå av den regionala utvecklingsplanen då den bör utgöra ett underlag i dialog med staten och för Länsplan för transportinfrastruktur. Då inga långsiktiga behov pekas ut och plankartan visar ett kortare tidsperspektiv än måläret 2060 så är det svårt att se hur samrådsförslaget ska kunna utgöra ett tydligt underlag till detta. Processen för utvecklingsplanen är ett viktigt tillfälle för regionens aktörer att samlas kring långsiktiga behov, vilket inte görs i samrådsförslaget.

Spårväg syd

Huddinge är positiva till att Spårväg syd finns redovisat i samrådsförslaget. Spårvägen är en förutsättning för genomförandet av en flerkärnig region med kapacitetsstark och attraktiv kollektivtrafik. Huddinge kommun tar ett stort regionalt ansvar genom åtagandet i Sverigeförhandlingens Ramavtal 6 Storstad Stockholm avseende medfinansiering, bostadsbyggande och utbyggnad av infrastruktur för gång och cykel. Kommunen har även bidragit med förskottering av projektmedel för att Spårväg syd ska kunna trafikstarta så tidigt som möjligt. Huddinge kommun förväntar sig att Regionen tar ansvar för att Spårväg syd genomförs planenligt. Om Spårväg syd försenas kraftigt eller uteblir så skulle det ge mycket stora konsekvenser för utvecklingen av såväl Huddinge kommun som för Stockholmsregionen.

En plan som integrerar social och ekologisk hållbarhet

Flera av de utmaningar som beskrivs i RUF5 2050 har intensifierats sedan planen togs fram. Klimatförändringarna har accelererat, segregationen, ojämlikheten och den upplevda otryggheten i regionen har ökat. Den nya regionala

Datum
2024-08-21

Diarienummer
KS-2024/667.311

utvecklingsplanen behöver därför låta ett hållbarhetsperspektiv genomsyra alla områden i planen, där både social och ekologisk hållbarhet adresseras.

Huddinge ser positivt på den nya målstrukturen där social och ekologisk hållbarhet utgör varsitt övergripande mål. Dock behövs ett större fokus på hur segregationen ska minska för att regionen bättre ska hålla ihop och hur jämlika levnadsvillkor i hela regionen ska uppnås. Frågan behöver lyftas fram tydligare i mål och prioriteringar, samt kopplas till bostadsförsörjning, bebyggelsestruktur och infrastrukturplanering. På samma sätt som bristande samband i grönstrukturen pekas ut på karta skulle bristande samband i den fysiska strukturen, där åtgärder krävs för att skapa en mer sammanhållen region, kunna pekas ut i plankartan.

För att möjliggöra samverkan kring jämlika levnadsvillkor behöver Region Stockholm driva på arbetet med att tillgängliggöra data på låga nivåer (Regso och Deso). Satsningar på folkhälsa behöver grundas i data för att rätt insatser ska tillsättas på rätt plats och kunna följas upp kvalitativt.

En fungerande bostadsförsörjning är grundläggande för regioninvånarnas livskvalitet. Huddinge ser positivt på att den regionala utvecklingsplanen fortsatt analyserar hur många bostäder som varje kommun behöver tillföra som del av den regionala bostadsförsörjningen. Huddinge noterar att det prognosticerade behovet har sänkts jämfört med RUFSS 2050, och vill påpeka att kommunen kopplat till Sverigeförhandlingen fortsatt har högre ställda målsättningar för bostadsbyggandet, samt en hög planberedskap. Huddinge anser att regionen framåt även bör bidra med kvalitativa analyser kring vilka olika typer av boendeformer som behöver tillföras i olika delar av regionen för att uppnå en mer funktionell bostadsmarknad och minskad segregation.

Samrådsförslaget saknar ett förhållningsätt till barnkonventionen och Huddinge önskar att barn och ungas perspektiv tydliggörs genomgående i planen. En barnkonsekvensanalys skulle kunna bidra till att barn och ungas perspektiv omhändertas på ett tydligare sätt.

Målkonflikter kopplat till klimat och hur de ska hanteras behöver beskrivas på ett tydligare sätt. Samrådsförslaget lyfter utmaningen om att växa på ett hållbart sätt, men Huddinge anser att det tydligare behöver beskrivas hur målkonflikter ska hanteras när regionen ska uppnå netto noll-utsläpp samtidigt som en expansiv utveckling planeras. För kunna bygga ut och samtidigt verka för att nå målen om minskade klimatpåverkande utsläpp ser Huddinge att prioriteringen *Vidareutveckla cirkulär och fossilfri resursanvändning* är extra viktig och att det är positivt att den frågan hanteras på en regional nivå.

Ambitioner gällande områdena biologisk mångfald och blåstruktur är otydliga i samrådsförslaget. Exempelvis saknas beskrivning av hur Mälaren som vattentäkt ska värnas. För att tydliggöra och stärka ambitionerna bör målsättningar och mer utvecklade prioriteringar kopplas till dessa områden.

Datum
2024-08-21

Diarienummer
KS-2024/667.311

Rumslig inriktning och plankarta

Bebyggelsestruktur

Huddinge kommun står bakom den övergripande rumsliga inriktningen där flerkärnighet och utveckling i kollektivtrafikhärlägen är bärande principer. Huddinge noterar att plankartan har fått färre kategorier inom bebyggelsestruktur jämfört med RUFSS 2050, och anser att samrådsversionens plankarta inte helt stämmer överens med den planerade markanvändningen som kommunen redovisar i sin översiktsplan. Den regionala utvecklingsplanens karta skulle med fördel kunna vara mindre detaljerad kring vilken typ av utveckling som bör ske i respektive område. Den bör, utöver de regionala stadskärnorna, enbart peka ut i vilka lägen utveckling bör ske, medan det är upp till kommunerna själva att definiera vilken typ av utveckling och hur mycket.

Huddinge önskar att avgränsningar för bebyggelseutveckling är schematiskt utritade i plankartan. I samrådshandlingen har exempelvis de regionala stadskärnorna en skarp avgränsning vid naturområden och naturreservat vilket skapar otydlighet kring om kartan visar schematisk eller exakt avgränsning. Huddinge anser att även naturområden kan ingå som en del i en regional stadskärna där exempelvis förtydligade av entréer och kopplingar in i områdena kan vara en del i de regionala stadskärnornas utveckling.

Huddinge kommun har informerats av regionen om att befolkningsprognoser redovisade på delområdesnivå kommer att arbetas fram efter att den nya regionala utvecklingsplanen är antagen, vilka kommer att baseras delvis på innehållet i markanvändningskartan. Huddinge vill understryka att kommunerna behöver involveras i arbetet med befolkningsprognoser på delområdesnivå, samt att kommunernas planerade utveckling framåt vägs in i underlaget. Detta är en viktig fråga ur det kommunala perspektivet då prognoserna exempelvis har bäring på vilken kollektivtrafikförsörjning regionen planerar för i olika områden.

Grönstruktur

Den regionala grönstrukturen har fått nya kategorier i plankartan jämfört med RUFSS 2050. Det finns vissa viktiga svaga samband i Huddinge som inte längre synliggörs i det nya förslaget:

- Sambandet mellan Bornsjökilen och Hanvedenkilen via Loviseberg och Flemingsberg borde synliggöras som ett *Svagt grönt samband genom bebyggelse*.
- De svaga gröna kopplingarna över kommungränsen mellan Huddinge och Stockholm vid Högmora borde markeras som *Svagt grönt parti i grön kil* för att synliggöra risken för en fragmentering av grönkilen.
- Huddinge noterar att det svaga gröna samband genom bebyggelsen i Trångsund som redovisades i RUFSS 2050 har fått en ny placering längre norrut i kartan i Stockholms stad. Förhållningssätten kopplade till de svaga gröna sambanden skulle med fördel kunna formuleras på ett sätt som

Datum
2024-08-21

Diarienummer
KS-2024/667.311

indikerar att åtgärder för att stärka/inte försvaga sambanden behöver implementeras i ett större omland kring pilens sträckning.

- Ett stråk genom Fullersta, Huddinge centrum och Sjödalen skulle kunna pekas ut som ett *Svagt grönt samband genom bebyggelse* ur ett regionalt perspektiv. Detta stråk är ett viktigt vattenstråk i Fullerstaans avrinningsområde.

Stationerna i Huddinge centrum och Masmö samt den planerade stationen i Kungens kurva pekas ut som *Gröna stationer*. Det finns dock ingen definition eller planeringsriktlinjer att förhålla sig till kopplat till kategorin, vilket skapar otydlighet.

Nära det befintliga verksamhetsområdet i Gladö pekas ett *Planerat statligt naturreservat* ut. Huddinge kommun vill informera om att det pågår ett arbete med ett planprogram för att utveckla verksamhetsområdet, där avgränsningen för området är under utredning. Gladö är ett viktigt område för att tillgodose behovet av mark för störande verksamheter ur ett regionalt perspektiv.

Infrastruktur

Samrådsförslagets plankarta visar ett betydligt mer kortsiktigt perspektiv än 2060 och saknar utpekade behov kopplat till en bristanalys. De vore önskvärt att plankartan tydligare visar en framtida utveckling av transportsystemet för att möjliggöra tillgång till mark för utbyggnad. Huddinge noterar att beslutade objekt såsom Spårväg syd pekas ut som planerat objekt. Huddinge ser att Masmö fortsatt bör pekas ut som regional bytespunkt i och med Spårväg syd etablering.

Huddinge pekar i kommunens översiktsplan ut Vårby som en potentiell plats för anslutning med kollektivtrafik på vatten, och ser gärna en fortsatt dialog med regionen i frågan.

Spårväg syd och expressbuss inom Kungens kurva har ännu inte fått sin slutgiltiga dragning och kan behöva ritas om till antagandeverisionen. Plankartan kan också behöva ses över med avseende på hur vägar, spår och expressbusslinjer illustreras. I nuläget syns knappt Spårväg syd på vissa sträckor. Ett förslag är att lägga linjerna parallellt istället för ovanpå varandra.

Regionala behov av teknisk försörjning

Den regionala utvecklingsplanen behöver tydligare definiera framtida behov och strategiska områden och funktioner kopplat till ytkrävande teknisk försörjning behöver i samverkan med kommunerna pekas ut på en övergripande nivå i plankartan.

I RUFS 2050 pekas potential för en teknisk anläggning för energiförsörjning ut i Gladö verksamhetsområde, vilket Huddinge tar höjd för i kommunens översiktsplan genom att peka ut ett utökad område för verksamhetsmark. Kommunen noterar att detta behov inte längre finns med i plankartan.

Datum
2024-08-21

Diarienummer
KS-2024/667.311

Avslutningsord

Huddinge uppskattar Region Stockholms vilja att involvera kommunerna i framtagandet av den regionala utvecklingsplanen och ser fram emot fortsatt god dialog och process.

För Huddinge kommun

Sara Heelge Vikmång

Ordförande Kommunstyrelsen

Beslut i detta ärende har fattats av Kommunstyrelsen den 2 oktober 2024